

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLVIII. — Izdan in razposlan 1. dne septembra 1917.

Vsebina: Št. 367. Ukaz, s katerim se uravnava promet z govejo živino.

367.

Ukaz voditelja poljedelskega ministrstva v porazumu z udeležnimi ministri z dne 27. avgusta 1917. l.,

s katerim se uravnava promet z govejo živino.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje tako:

Osrednja komisija za promet z živino.

§ 1.

Za sodelovanje ob uravnavi prometa z živino se postavlja osrednja komisija za promet z živino.

Predsednika te komisije in dva namestnika postavi poljedelski minister.

Vrhutega pripadajo komisiji naslednji udje:

- a) en zastopnik vojnega ministrstva,
- b) en zastopnik ministrstva za deželno bran,
- c) en zastopnik urada za prehranjevanje ljudi,

d) en zastopnik središča za vnovčevanje živine,

e) en zastopnik države glavnega in prestolnega mesta dunajskega, ki ga postavi poljedelski minister na županov predlog,

f) šest zastopnikov kmetijstva, ki jih imenuje poljedelski minister,

g) po en zastopnik kupčije z živino, organizacij za vnovčevanje živine in meso podelujočih obrti; pokliče ga poljedelski minister,

h) trije zastopniki iz krogov konsumentov, ki jih postavi urad za prehranjevanje ljudi.

Pod lit. f, g in h imenovani zastopniki se imenujejo do preklica.

Za izvrševanje tekočih opravil se postavlja pri osrednji komisiji stalni odbor, kateremu pripadajo zastopniki ministrstev in središča za vnovčevanje živine.

Osrednja komisija in stalni odbor ima pravico odposlance deželnih komisij (§ 7) sklicevati na posvetovanja.

Zastopniki ministrstev, urada za prehranjevanje ljudi, središča za vnovčevanje živine in države glavnega in prestolnega mesta dunajskega imajo pravico na posvetovanja osrednje komisije od primera do primera privzemati uradnike svojega resorta, oziroma svojih uradov.

Osrednja komisija ne sklepa z glasovanjem, temveč predsednik ali njegov namestnik ugotovi posledek posvetovanja in oddane izjave udov, ki se morda razlikujejo druga od druge.

§ 2.

Osrednji komisiji je razen nalog, ki ji jih od primera do primera izroči poljedelski minister, naloženo sodelovati v vseh stvareh, ki se tičejo prometa z živino, zlasti sodelovati pri sestavljanju načrta za zalaganje potrebščine za posamezne kronovine (§ 3), imeti v razvidnosti promet z govejo živino med posameznimi kronovinami ter množine goveje živine, ki jih je izročiti vojaški upravi in ki so že izročene, končno kontrolirati delovanje mest, katerim je v posameznih kronovinah poverjeno razpečavanje goveje živine.

§ 3.

Občl načrt za zalaganje potrebščine.

Poljedelski minister dožene na podstavi zadnjega posvetovanja osrednje komisije množino klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved, ki se morajo nabaviti iz zalog živine posameznih kronovin, varuje kmetijske in živinorejske interese, da se zagotovi zalaganje potrebščine mesa vojaške uprave in civilnega prebivalstva dotične kronovine ter drugih kronovin, posebno oziraje se na večje konsumne kraje, in zalaganje potrebščine vprežnih živinčet za kmetijstvo.

§ 4.

Predpis potrebščine.

Poljedelski minister more na podlagi tega občega načrta za zalaganje potrebščine po političnem deželnem oblastvu predpisati množine in vrste klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved, ki jih je vsakočasno nabaviti v posameznih kronovinah, in, ako treba, naložiti političnim deželnim oblastvom dolžnost, da izvršujejo terjatveno pravico (§ 12) v prid določenim mestom.

Poljedelski minister more tudi določiti, da in po katerih pogojih smejo v posameznih kronovinah kupovati goveda (vštevši teleta) edinole mesta, ki jih je oznamenil (družbe, zadrage, sindikati, javne korporacije, občekarstni zavodi, posamezniki), ter da se smejo goveda (vštevši teleta) prodajati le določenim mestom.

Od te izključne nakupne pravice more poljedelski minister in z njegovim pooblastilom politično deželno oblastvo dovoljevati izjeme; pri tem se more kupcu prepovedati zopetna prodaja.

§ 5.

Uravnaava prometa z govejo živino po političnih deželnih oblastvih.

Politična deželna oblastva morajo po zadevnih ukazilih poljedelskega ministra skrbeti za pravočasno in popolno nabavo klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved, ki jih je nabaviti za založbo potrebščine v zmislu §§ 3 in 4, in za ta namen v svojem upravnem ozemlju uravnati promet z govejo živino.

§ 6.

Načrti kronovin za zalaganje potrebščine.

Politična deželna oblastva morajo najprej na podstavi zadnjega popisa živine in nadalje na podstavi ugotovitve živine, ki jo je obdobjno opravljati po potrebi, sestaviti načrt za zalaganje potrebščine klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved, ki jo je v zmislu §§ 3 in 4 nabaviti iz zalog živine dotične kronovine, ter za morda dopustno izvozno množino ali uvozno potrebščino živine.

Te načrte za zalaganje potrebščine je predložiti poljedelskemu ministru v odobrenje in minister jih more izpremeniti.

§ 7.

Deželne komisije za promet z živino.

Politična deželna oblastva morejo za svoja upravna ozemlja postaviti eno ali več deželnih komisij, da sodelujejo v vseh stvareh prometa z živino, in natančneje določiti njih naloge.

Tem deželnim komisijam naj pripadajo razen enega uradnika političnega deželnega oblastva za predsednika, oziroma njegovega namestnika, zlasti zastopniki deželnega odbora, vojaške uprave, kmetijstva, krogov konsumentov, mesta, kateremu je morda poverjeno kupčijsko izvrševanje prometa z govejo živino (§ 4, odstavek 2), ter meso izdelujočih obrti.

Predsednik komisije more od primera do primera privzemati izvedence na posvetovanja.

§ 8.

Priskrbovanje živine v občinah.

Politično deželno oblastvo more občinam predpisati množine in vrste klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved, pripadajoče po načrtu za zalaganje potrebščine kronovine na posamezne občine in določene za zalaganje potrebščine v neki dobi, ki jih je pripraviti v zmislu tega načrta in ki se morejo oddati, oziraje se na živinorejo in kmetijsko vprežno delo ter na najpotrebnejše priskrbovanje prebivalstva z mesom in mlekom.

Občinski predstojniki so v tem primeru dolžni, da se ognejo v zmislu § 18 nastopajočim kazenskim posledicam, skrbeti za pravočasno in popolno pripravo množin in vrst goveje živine, ki jih je vsakočasno dati na razpolaganje iz oddajnih zalog živine v občini za zalaganje potrebščine.

Porazdeljuje delež potrebščine, ki ga je pri-skrbeti za neko dobo, je, ako se delež ne more založiti s prostovoljno ponudbo oddajne živine v okraju, v občini vsakočasno dognati, katera živinčeta se morejo oddati brez nevarnosti za obrat živinorejca.

§ 9.

Vzgoni živine.

Politična deželna oblastva morejo ustaviti goveje semnje ali jih omejiti na prodajanje ple-menske in koristne živine in v posameznih krajih zaukazati, oziroma pooblastiti politična oblastva prve stopnje, naj, zaukažejo, da se priženejo goveda, da jih morejo kupovati določena mesta, ki jih je imenovati; hkratu morejo predpisati množino in vrsto živine, ki jo je prignati.

Poljedelsko ministrstvo more, zlasti ako za-dene drugačna priskrba živine ob težkoče, zauka-zati, da se morajo klavna goveda (vštevši teleta) v upravnem okolišu političnega deželnega oblastva ali v posameznih njegovih delih priskrbeti tako, da se vrše vzgoni živine.

Občinski predstojniki so dolžni, da se ognejo v zmislu § 18 nastopajočim kazenskim posle-

dicam, sodelovati v pripravljanju in izvrševanju teh vzgonov živine po ukazilih, ki jih dadó poli-tična oblastva.

§ 10.

Najvišje cene na živino.

Poljedelski minister more naročiti političnim deželnim oblastvom, da določijo cene,

- a) ki se ne smejo presegati pri prodajanju goved (vštevši teleta) na določenih večjih mestnih semnjih klavne živine;
- b) ki jih izven semnjev, omenjenih pod lit. a, ne smejo preseči živinorejci ob prodaji goved (vštevši teleta), ter da določijo doklade in druge pogoje, ki se jih je držati ob zopetni prodaji.

Te najvišje cene potrebujejo odobrenja polje-delskega ministra v porazumu z udeleženi ministri.

§ 11.

Izvozno dovoljenje.

Izvoz goved (vštevši teleta), živih ali zaklanih, iz upravnega ozemlja političnega deželnega oblastva je dovoljen le z dovoljenjem tega oblastva.

Politično deželno oblastvo more gledé tega izvoza goved (vštevši teleta) izročiti izdajanje ži-vinskih potnih listov političnim oblastvom prve stopnje in izdajanje živinskih potnih listov na-rediti odvisno od podeljenega izvoznega dovoljenja.

V zmislu prvega in drugega odstavka tega paragrafa potrebna dovoljenja se morajo podeliti nemudoma na vsakočasno naročilo poljedelskega ministra.

§ 12.

Terjatvena pravica.

Ako mesta, katerim je poljedelski minister poveril skupljevanje goveje živine (§ 4, odstavek 2), ne morejo pod roko pridobiti za zalaganje potreb-ščine potrebne množine klavnih goved (vštevši teleta) in vprežnih goved iz zalog živine, o katerih se je v zmislu določil § 8 dognalo, da se morejo oddati, more politično deželno oblastvo in z nje-

govim pooblastilom politično oblastvo prve stopnje pozvati posestnike živine ali njihove pooblaščenec neposrednje ali po občini, naj kupno prepusté omenjenim mestom živinčeta iz te zaloge živine.

Oblastvo more posestniku prepovedati, da do odločbe stvari ne sme odstraniti živinčet iz stojališča, jih otujiti ali — izvzemši klanje v sili — jih klati.

Izvršuje oblastveno terjatveno pravico se je primerno ozirati na kolikor moči enakomerno zahtevanje živine v celem ozemlju, ki prihaja v poštev, ter na posebne razmere gospodarstva dotičnih živinorejcev.

§ 13.

Ako se posestnik ali njegov pooblaščenec brani ustreči pozivu, mu more terjajoče oblastvo naložiti dolžnost, da izroči živinče omenjenim mestom (§ 4, odstavek 2) in, ako treba, odrediti, da se prisilno odvzame.

Politično oblastvo prve stopnje more ukreniti te odredbe, kadar se prižene živina (§ 9) ali na stojališču živinoreje takoj po organu, kateremu to naroči.

Ako se ne doseže dogovor o kupni ceni, naj jo določi končnoveljavno, oziraje se na kakovost živinčet in, kolikor so ustanovljene najvišje cene, v mejah teh cen, zaslišavši izvedenca, terjajoče oblastvo, oziroma organ, ki mu to naroči, brez odloga, ako mogoče, na licu mesta.

Ako se živinčeta prisilno odvzamejo, je določiti kupnino tako, da se od zneska, ki se ustanovi v zmislu tretjega odstavka tega paragrafa, odbije 5 odstotkov.

Kupnino je najdalje v desetih dneh, računa se od dne prevzeta živinčeta ali plačati v gotovini ali jo preodkazati po pošti.

Obstoječi sklepi ne nasprotujejo izvrševanju terjatvene pravice.

§ 14.

Ako oseba ali bivališče tistega, ki je upravičen razpolagati, ni znano ali ako ga zastopa pri razpravah o prodaji ali zahtevi živine ne pooblaščen oseba, more terjajoče oblastvo ukreniti

potrebne odredbe o dolžnosti, da oddá živinčeta, in o ceni z enako pravno močjo, zmislu primerno uporabljaje določila §§ 12 in 13.

§ 15.

Nadzorniki za promet z živino.

Politična okrajna oblastva morejo za izvrševanje dolžnosti, ki jih imajo ob priskrbovanju živine, zlasti tudi terjatvene pravice, postaviti posebne organe (nadzornike za promet z živino). Ti organi morajo, ako niso državni uradniki, obljubiti izpolnjevanje uradnih dolžnosti.

§ 16.

Prevozna potrdila.

Železnice in parnoplovstvena podjetja smejo prevzeti prevoz zaklanih goved (vštevši teleta) ter govedine in teletine v kraj, ki je izven upravnega ozemlja dotičnega političnega deželnega oblastva, le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo politično deželno oblastvo, oziroma po njegovem pooblastilu politično oblastvo prve stopnje po obrazcu, predpisanem v dodatku.

To potrdilo naj odvzame namembna postaja.

Za pošiljateve vojaške uprave ter za pošiljateve, ki so v času, ko dobi ta ukaz moč, že izročene prevoznemu zavodu, ni treba prevoznih potrdil.

§ 17.

Prizivna pravica.

Zoper odredbe, ki so jih ukrenila politična oblastva ali občine na podstavi § 5 in §§ 8 do 14, ni dopusten priziv.

Predpostavljenemu političnemu oblastvu pa je pridržano uradoma popreskušati vse odredbe in, ako treba, izdati potrebna ukazila.

§ 18.

Kazenski predpisi.

Kdor ravna zoper predpise tega ukaza ali na podstavi tega ukaza izdanim oblastvenim zauka-

zom, tega kaznuje politično oblastvo prve stopnje z denarnimi kaznimi do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen.

Kdor napelje k takemu dejanju ali sodeluje pri njegovi izvršitvi, tega je enako kaznovati.

Po pogojih ministrstvenega ukaza z dne 1. marca 1915. l. (drž. zak. št. 49) more politično oblastvo prve stopnje izdati kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

§ 19.

Sklepna določila.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Hkratu se razveljavlja ministrstveni ukaz z dne 1. maja 1917. l. (drž. zak. št. 192).

Höfer s. r.

Banhans s. r.

Ertl s. r.

Mataja s. r.

Schauer s. r.

Czapp s. r.

Prevozno potrdilo.

Pošiljačevo ime

v ima pravico poslati

..... zaklanih goved (telet),

in sicer v času od do

od (ime pošiljalne postaje)

v (ime namembne postaje)

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče)

Na Dunaju, dne 191...l.

.....
(Kraj izdaje.)

Pečat
oblastva.

.....
(Podpis.)

To potrdilo je trpežno priložiti vozni listini.

V vozni listini je zaznamovati, da je pridejano potrdilo.

Namembna postaja naj odvzame potrdilo.